

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัจจุบัน

บุนิกซ์ (UNIX) เป็นระบบปฏิบัติการ (Operating System) ที่ถูกคิดค้นโดย เ肯 ทอมป์สัน (Ken Thompson) และ เดนนิส ริชชี (Dennis Ritchie) แห่งบริษัทเอที แอนด์ที (AT&T) หลังจากนั้นก็ได้มีผู้นำบุนิกซ์ไปติดตั้ง (port) ไปยังเครื่องคอมพิวเตอร์ต่างๆ ทำให้บุนิกซ์เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย

เนื่องจากว่าผู้ออกแบบบุนิกซ์เป็นโปรแกรมเมอร์ จุดประสงค์ของบุนิกซ์ คือเพื่อให้ โปรแกรมเมอร์ใช้บุนิกซ์เป็นสภาพแวดล้อมในการพัฒนาโปรแกรม และเพื่อให้ใช้งานได้โดย สะดวก ดังนั้นผู้ออกแบบจึงไม่ได้คำนึงถึงระบบความมั่นคง (security) มากนัก (Ritchie, 1984) ต่อมาเทคโนโลยีทางด้านเครือข่าย(network) ได้เจริญก้าวหน้ามากขึ้น จึงได้มีผู้ พัฒนาโปรแกรมเพื่อให้ระบบบุนิกซ์บนเครื่องต่างกัน สามารถติดต่อสื่อสารกันได้ ยังผลทำให้ ผู้ใช้ที่อยู่บนเครื่องบุนิกซ์ต่างๆ สามารถใช้โปรแกรมสื่อสาร เช่น จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Mail), ใช้เครื่องในระบบไกล (Remote Login) และ ส่งแฟ้มระหว่าง เครื่อง (File Transfer) ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้การใช้งานบุนิกซ์แพร่หลายยิ่งขึ้น แต่ก็ทำให้ การดูแลทางด้านความมั่นคงของระบบบุนิกซ์ขับข้อนบ่อยขึ้น เช่นกัน

ในวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2531 เครือข่ายอินเทอร์เน็ต (INTERNET) ซึ่งส่วน ใหญ่ประกอบด้วย สถานีงาน (workstation) และคอมพิวเตอร์ที่ใช้ระบบปฏิบัติการบุนิกซ์ถูก โปรแกรม เวอร์ม (Worm Program) ซึ่งเป็นโปรแกรมประเภทที่สามารถสร้างตัวเองใหม่ ได้ (Self-Reproducing program) เข้าบุกรุก ถึงแม้ว่าโปรแกรมเวอร์มจะไม่ได้ทำความ เสียหายให้กับแฟ้มข้อมูลหรือข้อมูลใดๆ ตาม แต่มันก็ได้เข้ารับกระบวนการทำงานของเครื่อง

ข่ายอินเตอร์เนท ทำให้ผู้ใช้ไม่สามารถใช้งานได้ตามปกติ (denial of service) ประมาณกันว่าทำให้เกิดความเสียหายมากกว่า 10 ล้านเหรียญสหรัฐ (Hayes, 1990)

เหตุการณ์ดังกล่าวทำให้เกิดความคื้นตัวทางค้าน การคุ้มครองของระบบบูนิกซ์มากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจาก โปรแกรมเวอร์มได้อาดับจุดหละหลวงในความมั่นคง (security hole) ของระบบบูนิกซ์ซึ่งได้รับการติดตั้งเพียงแค่เป็นที่ทราบกันทั่วไป แต่ว่าผู้จัดการระบบ (system administrator) ไม่ได้สนใจที่จะแก้ไข (Spafford, 1989)

ถึงแม้จะมีผู้กล่าวว่า ระบบบูนิกซ์มีระบบความมั่นคงน้อยกว่า ระบบปฏิบัติการแบบอื่น แต่ในทางปฏิบัติผู้จัดการระบบสามารถที่จะควบคุมระดับความมั่นคง ในระดับที่ตนเองต้องการได้ (Gramp, Morris, 1987)

ในปัจจุบัน บูนิกซ์ได้ถูกนำไปติดตั้งในเครื่องคอมพิวเตอร์แทบทุกประเภท นับตั้งแต่ เครื่องในโครงสร้างพื้นฐาน (workstation) จนถึงชูปเบอร์คอมพิวเตอร์ และ จากการที่ระบบเครือข่าย ได้ขยายขอบเขตกว้างขึ้น ทำให้ผู้ใช้คอมพิวเตอร์ธรรมดายังเข้า มาอยู่เกี่ยวกับความสัมภัยข้อมูล ของการคุ้มครอง (system administration) มากขึ้น ระบบบูนิกซ์ส่วนใหญ่จะมีโปรแกรมช่วยการคุ้มครอง ซึ่งทำให้ผู้จัดการระบบสามารถทำงานได้ ง่ายขึ้น แต่ยังไม่มีโปรแกรม หรือ เครื่องมือที่จะช่วยตรวจสอบความมั่นคงให้กับผู้จัดการระบบ ผู้จัดการระบบจำเป็นที่จะต้องใช้ประสบการณ์ส่วนตัว ในการหาจุดหละหลวงในความมั่นคงของ ระบบของตน แต่เนื่องจากระบบบูนิกซ์เป็นระบบปฏิบัติการที่มีความสัมภัยข้อมูล ผู้จัดการระบบ อาจมองข้ามบางจุด โดยเฉพาะผู้ที่ยังไม่มีประสบการณ์เพียงพอ (Brand, 1990)

โปรแกรมช่วยตรวจสอบความมั่นคงของระบบบูนิกซ์ จะช่วยแบ่งเบาภาระของ ผู้จัดการระบบ ทำให้ผู้จัดการระบบทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้น และสามารถแก้ไขหรือป้องกันปัญหา อันจะเกิดขึ้นได้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาโปรแกรมช่วยตรวจสอบระบบความมั่นคงของ ระบบปฏิบัติการยูนิกซ์ตระกูลบีเอสดี 4.2 (4.2 BSD) และซีสเทมไฟว์ (System V)

1.3 ขอบเขตการวิจัย

1.3.1 โปรแกรมช่วยตรวจสอบระบบความมั่นคง สามารถที่จะนำมายังงานได้บนระบบปฏิบัติการยูนิกซ์ ตระกูลบีเอสดี 4.2 และซีสเทมไฟว์

1.3.2 โปรแกรมช่วยตรวจสอบระบบความมั่นคงจะแสดงข้อความให้ทราบถึงส่วนที่หละหลวยหรือจุดที่น่าสงสัย แต่จะไม่เข้าไปแก้ไขในส่วนนั้น ซึ่งโปรแกรมจะแนะนำวิธีแก้ไขให้และให้ผู้ใช้แก้ไขด้วยตนเอง

1.3.3 ภาษาที่ใช้ในการพัฒนา คือ ภาษาซี (C) , เบอร์นเชลล์ (Bourne shell), และโปรแกรมอรรถประโยชน์ (utility program) ต่างๆที่มีในระบบยูนิกซ์

1.3.4 ตัวเขียนโปรแกรมผู้ใช้ (user interface) ใช้โปรแกรมไลบรารี เคริร์ส (CURSES) ในการพัฒนา

1.4 ขั้นตอนการวิจัย

1.4.1 ศึกษาโครงสร้างระบบแฟ้มข้อมูลและไดเรกทอรีที่สำคัญของระบบยูนิกซ์

1.4.2 ศึกษาการใช้งานโปรแกรมไลบรารีเคริร์ส

1.4.3 ออกแบบตัวเขียนโปรแกรมผู้ใช้และ模ดูลของโปรแกรมต่างๆ

1.4.4 พัฒนาโปรแกรม

1.4.5 ปรับแก้โปรแกรมเพื่อให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

1.4.6 สรุปผลการวิจัย และ ข้อเสนอแนะ

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.5.1 ทำให้ผู้ใช้ทราบถึงปัญหาของระบบความมั่นคงในเครื่องหรือเครือข่ายที่ตนเองรับผิดชอบ
- 1.5.2 ช่วยแบ่งเบาภาระของผู้ใช้ในการตรวจสอบระบบความมั่นคง
- 1.5.3 ทำให้ผู้ใช้สามารถทราบถึงจุดที่เกิดปัญหา และสามารถแก้ไขได้ทันท่วงที
- 1.5.4 สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบตรวจสอบความมั่นคงสำหรับยุนิกซ์รุ่น (version) ต่างๆที่เฉพาะเจาะจง